

HET ZINGEN VAN TRADITIONELE NEDERLANDSTALIGE KERSTLIEDEREN

Roger Menschaert - Het Soetekoor zingt kerstliederen

Het kerstverhaal is een thema dat in de loop der eeuwen vaak aan bod kwam in verschillende kunstvormen (zang, toneel,...).

Getuige hiervan zijn de talrijke **kerstliederen** die werden opgetekend in de liedboeken van pioniers-verzamelaars van het Vlaamse volkslied zoals F. Van Duyse, J.Fr. Willems, J. Bols, A. Lootens en J.M.E Feys, L. Lambrechts, T. Peeters, A. Blyau en M. Tasseel, E. De Coossemaker.

Deze liederen maakten deel uit van de volksliederen die in die periode vaak de enige muziekvorm was voor een groot deel van de bevolking.

Het is verrassend vast te stellen dat het Vlaamse kerstrepertoire (hoogtepunt in de 19e eeuw – romantiek) een grote rijkdom aan volkse liederen omvat. Dat zijn bijvoorbeeld minder bekende liederen zoals 'De Vlucht naar Egypten' en 'Het Viel een Hemels Dauwe' (Souterliedekens psalm 54), maar ook bekendere kerstliederen, zoals 'Nu zijt Welkome' (oud Nederlands lied 17° eeuw) of 'Suza Nina' (van A. Preud'homme) dat vaak samen gezongen wordt met 'Stille Nacht'. De liedteksten geven ook de **tijdgeest** aan waarin ze tot stand kwamen. Bijvoorbeeld in het kerstlied 'De vlucht naar Egypten' (uit 'Chants populaires Flamands' van A. Lootens en J.M.E. Feys) wordt het verhaal van de kindermoord door Herodes verteld.

*Strofe 3 – Maria was nog maar verdwenen
als Herodes den akkerman zag staan.
Hebt gij mijn vriend
Een vrouw en een kind (bis)
Onder de weg zien passeren, mijn vriend
Verklaar mij op eed van 't geen dat gij weet.*

Door **een akkerman** in het verhaal te introduceren, spreekt dit direct aan bij het overgrote deel van de bevolking die destijds op het veld arbeid verrichtte.

Met de secularisering van onze samenleving dreigt het (volkse) kerstlied en de **bijbehorende tradities** te verdwijnen, zoals bijvoorbeeld het uitvoeren van het (kinder)kerstspel/toneel met de uitbeelding van het kerstverhaal (bijvoorbeeld 'Waar de sterre bleef stille staan' van F Timmermans).

Een buitengewone kunde om deze liederen te zingen is niet nodig. Het zijn volkse liederen die in het algemeen door zowat iedereen kunnen worden meegezongen.

Het Soetekoor borgt deze traditie door zelf de kerstliederen te zingen (in Zandbergen) tijdens de kerstperiode en niet de anderstalige kerstliederen (bijvoorbeeld Engelstalige) die vaak aan bod komen. Het koor betreft kinderen (lager onderwijs) van de plaatselijke scholen bij de uitvoering van enkele liederen. De jeugd met deze liederen in contact brengen heeft zowel een geschiedkundige als een muzikale

meerwaarde. Het ligt in de bedoeling deze rijkdom door te geven aan de komende generaties, zodoende dat zij op het kerstgebeuren ook een andere kijk hebben dan de te vaak louter commerciële context hierrond.

Nu zijt welkome
t. & m.: Oud Nederlands lied, 17^e eeuw

1. Nu zijt wel - le - ko - me Je - su, lie - ve Heer, Gij
2. Chris - te, Ky - rie - lei - son. Laat ons zin - gen blij, daar -
3. D' her - ders op de vel - den hoor - den een nieuw lied: dat
4. D' hei - li - ge Drie - koon' - gen uit zo ver - re land, zij

1. komt van al zo ho - ge, van al zo veer.
2. meed' ook on - ze lei - sen be - gin - nen vrij,
3. Je - zus was ge - bo - ren, zij wis - ten 't niet.
4. zoch - ten on - ze He - re met of - fe - rand.

1. Nu zijt wel - le - ko - me van de ho - ge he - mel neer.
2. Je - zus is ge - bo - ren in de hei - li - ge kerst - nacht
3. 'Gaat aan geen - der stra - ten en gij zult Hem vin - den klaar.
4. Z' of - fer - den oot - moe - de - lijk mir, wie - rook en - de goud

1. Hier al in dit aard - rijk zijt Gij ge - zien nooit meer.
2. van een ma - ged rei - ne die hoog moet zijn ge - acht.
3. Bet' - lem is de ste - die, daar is 't ge - schied voor - waar.
4. t' e - re van den Kin - de, dat al - le ding be - houdt.

1. Ky - ri - e - - leist
2. Ky - ri - e - - leist
3. Ky - ri - e - - leist
4. Ky - ri - e - - leist

Afbeelding: partituur van "Nu zijt Welkome" - een kerstlied uit de 17e eeuw

INZENDER

Luc Van der Haegen
Soetekoor

LOCATIE

Kerk, dorpsplein
9506 Zandbergen (Geraardsbergen)

PERIODE

Kerstperiode (gepland concert op 15 december
2024)

THEMA

Muziek en podiumkunsten
Feesten, rituelen en sociale gebruiken

TREFWOORD

#religie #muziek #stem en zang #sociaal gebruik